

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΙ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ
ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΣ Ι. ΝΙΚΟΛΑΟΣ-Βουλευτής Αχαΐας

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ «Προστασία του ελεύθερου ανταγωνισμού»

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ «ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ»

Οι εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού είναι ισχυρές εταιρείες, συνήθως θυγατρικές γιγαντιαίων πολυεθνικών Ομίλων, διαπράττουν σοβαρότατα εγκλήματα αφού, εκμεταλλευόμενες την ισχύ τους, υπερχρεώνουν τους Έλληνες καταναλωτές για τα είδη πρώτης ανάγκης, καταστρέφουν μικρομεσαίες επιχειρήσεις και εμποδίζουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της Ελληνικής παραγωγής.

Το νομοθετικό πλαίσιο της Ελληνικής Δημοκρατίας, δυστυχώς, αντί να εμποδίζει, ευνοεί σημαντικά όλες τις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού επιτρέποντάς τους να παρανομούν και να μην τους απασχολεί η «επόμενη ημέρα».

Αποτέλεσμα πρώτο: οι τιμές των αγαθών πρώτης ανάγκης βρίσκονται στα ύψη, ενώ η ύφεση αδειάζει τα πορτοφόλια όλων των ελλήνων και ιδίως των οικονομικά αδυνάτων.

Αποτέλεσμα δεύτερο: ο καθημερινός εκβιασμός και η καταστροφή μικρομεσαίων επιχειρήσεων από τις παράνομες πρακτικές των εταιρειών αυτών.

Η παρούσα νομοθετική πρόταση στοχεύει σε «χειρουργικές» παρεμβάσεις στο δίκαιο του ανταγωνισμού (Ν3959/2011) αλλά και στους υπολοίπους νόμους που υποστηρίζουν ή εμποδίζουν την εφαρμογή της βούλησης του νομοθέτη στις υποθέσεις του ελεύθερου ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 1

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΡΕΥΝΑΣ ΓΙΑ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟ ΚΛΑΔΟ

Με το άρθρο 1 η Επιτροπή Ανταγωνισμού υποχρεούται να ανακοινώσει δημοσίως την έναρξη της έρευνάς της σε έναν κλάδο με σκοπό όλοι οι παράγοντες που ενδιαφέρονται είτε να εισφέρουν στοιχεία στην έρευνα, είτε να ενταχθούν στο πρόγραμμα επιείκειας. Σήμερα πολλές φορές η έρευνα της Επιτροπής Ανταγωνισμού παραμένει άγνωστη στο ευρύ κοινό έως την ώρα που θα εκδοθεί η εισήγηση της ΓΔΑ.

ΑΡΘΡΟ 2

ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΕΥΘΥΝΕΣ

Με το άρθρο 2 επεκτείνεται και για τα λοιπά αδικήματα του ελεύθερου ανταγωνισμού, όπως αυτά ορίζονται από τον Ν3959/2011 η οριζόμενη ποινή φυλάκισης για τα φυσικά πρόσωπα που διευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν τον Ν3959/2011.

Σήμερα τα κατεχοχρήν αδικήματα που διαπράττονται και τα οποία εντοπίζει η Επιτροπή Ανταγωνισμού είναι η κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης, η απαγόρευση παράλληλων εισαγωγών, η απαγόρευση εξαγωγών, ο καθορισμός τιμών, αδικήματα για τα οποία δεν υπάρχει πρόβλεψη για ποινή φυλάκισης. Με δεδομένο ότι τα στελέχη των εταιρειών αυτών ενδιαφέρονται ιδιαιτέρως για τις προσωπικές τους ποινικές ευθύνες η πρόβλεψη για ποινή φυλάκισης θα είναι μέτρο ιδιαίτερα αποτρεπτικό.

ΑΡΘΡΟ 3

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΣΗ

Με το άρθρο 3 επιταχύνονται οι διαδικασίες για την ποινική δίωξη των φυσικών προσώπων που διευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού. Η ταχεία ποινική δίωξη θα τους αποθαρρύνει να διαπράξουν τις παράνομες πράξεις τους. Η δημοσιότητα κάθε δίκης θα ενθαρρύνει στην συμμετοχή των ζημιωθέντων σε αυτήν και θα αποθαρρύνει ακόμα περισσότερο τους υποψηφίους παραβάτες της νομοθεσίας. Η εξαρχής καταγραφή των υπευθύνων προσώπων θα διευκολύνει την ποινική τους δίωξη.

ΑΡΘΡΟ 4

ΑΜΕΣΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΓΙΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ ΠΟΥ ΕΚΦΕΥΓΟΥΝ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ή ΣΤΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗΜΑΤΑ

Με το άρθρο 4 αυξάνεται η αποτρεπτική δράση της Επιτροπής Ανταγωνισμού αφού οι εταιρείες που παρανομούν θα γνωρίζουν ότι ο «εισαγγελικός» έλεγχος της Επιτροπής Ανταγωνισμού δεν θα περιοριστεί στα αδικήματα του ανταγωνισμού αλλά θα τους εμπλέξει και με άλλους φορείς της Πολιτείας που έχουν ευθύνη για άλλα αδικήματα που θα εντοπιστούν, όπως για παράδειγμα Εισαγγελικές Αρχές, Αρχή για την Καταπολέμηση Νομιμοποίησης Εσόδων από Εγκληματική Δραστηριότητα, ΣΔΟΕ κλπ.

Η παραβίαση του δικαίου του ανταγωνισμού (πχ κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης ή εναρμονισμένη πρακτική) σημαίνει μερικές φορές ότι προήλθε από **προσωπικές ενέργειες των στελεχών των εταιρειών για εκβιασμό** των μικρών επιχειρήσεων, για παράδειγμα «βγάλε το προϊόν του ανταγωνιστή αλλιώς θα σου αυξήσω τις τιμές στο δικό μου που έχει μερίδιο αγοράς 80%». Η από άλλες ενέργειες που παραπέμπουν σε εγκληματικές οργανώσεις (βλ. οργανωμένη καταστροφή εμπορευμάτων ανταγωνιστών κλπ). Η ακόμα με φορολογικές παραβάσεις (εικονικά τιμολόγια κλπ).

Για παράδειγμα στην απόφαση 520/2011 της Επιτροπής Ανταγωνισμού διαβάζουμε:

«Το συνημμένο φωτογραφικό υλικό εμπεριέχει φωτογραφίες που εμφανίζουν υπαλλήλους της καταγγελλόμενης, ακόμη και με κουκούλα, να έχουν απομακρύνει τα πάγια (σκαλιέρες) της Τσακίρης και της Chirita από τα σημεία πώλησης, και να επιδίδονται στην καταστροφή τους. Και τούτο, προφανώς σε συνέχεια των κατευθυντήριων γραμμών του κ. [...] προς όλους τους προαναφερόμενους παραλήπτες [βλ. έγγραφο Α10.19]:

«ΜΠΡΑΒΟ [...]!!! Χαίρομαι για την εγρήγορση της ομάδας... Ολόκληρη σκαλιέρα πήραμε... ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΜΕΣΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ!!! ΠΕΡΙΜΕΝΩ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ [...]».

Επίσης στην υπόθεση του καρτέλ του Γάλακτος εντοπίστηκαν σοβαρά στοιχεία για κυκλοφορία ακατάλληλου Γάλακτος στην αγορά (μαρτυρίες προσώπων, έγγραφα κλπ).

Με την αλλαγή της νομοθεσίας και με υποχρέωση της Επιτροπής Ανταγωνισμού να γνωστοποιεί αυτά που εντοπίζει στις αρμόδιες αρχές γίνεται ακόμα περισσότερο αποτρεπτικό το νομοθετικό πλαίσιο.

ΑΡΘΡΟ 5

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΠΟΙΝΙΚΩΝ ΕΥΘΥΝΩΝ

Με το άρθρο 5 επιτυγχάνεται η διακοπή της παραγραφής των ποινικών αδικημάτων των φυσικών προσώπων που κατευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού.

Μάλιστα αυτό γίνεται ακόμα περισσότερο αναγκαίο στο πλαίσιο του ισχύοντος Ν3959/2011 ο οποίος δίνει την δυνατότητα στην Επιτροπή Ανταγωνισμού να θέτει υποθέσεις σε δεύτερη σειρά προτεραιότητας, που ναι μεν μπορεί να αποδειχθούν ως παρανομίες, αλλά επειδή δεν είναι μεγάλης σημαντικότητας δεν τις εξετάζει κατά προτεραιότητα. Αν δηλαδή κάποιος κάνει σήμερα μια καταγγελία που αφορά παραβάσεις τριών ετών πριν, επειδή η Επιτροπή Ανταγωνισμού θα την αφήσει στην άκρη, όταν κάποτε εξεταστεί, πχ σε 4 χρόνια, όλα τα ποινικά αδικήματα θα έχουν παραγραφεί.

ΑΡΘΡΟ 6

ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΤΩΝ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΠΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΝ ΓΙΑ ΤΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ ΠΟΥ ΘΑ ΕΠΙΒΑΛΘΕΙ ΓΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ ΤΟΥ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Με το άρθρο 6 αποτρέπονται οι περιπτώσεις όπου εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού, τιμωρούνται μεν από την Επιτροπή Ανταγωνισμού (συνήθως με μεγάλη καθυστέρηση), όμως οι εταιρείες διακόπτουν την λειτουργία τους και τα πρόστιμα που καταλόγισε η Επιτροπή Ανταγωνισμού δεν πληρώνονται ποτέ. Συνήθως οι πραγματικοί ιδιοκτήτες των εταιρειών αυτών κρύβονται πίσω από offshore εταιρείες και αχυράνθρωπους. Με την τροποποίηση της νομοθεσίας θα αποθαρρυνθούν αφού θα βρεθούν σε κάθε περίπτωση και θα είναι αυτοί υπεύθυνοι για τα πρόστιμα.

ΑΡΘΡΟ 7

ΑΜΕΣΗ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

Με το άρθρο 7 οι εταιρείες που παρανόμησαν στα πλαίσια του Δικαίου του Ανταγωνισμού, αλλά και τα φυσικά πρόσωπα που επωφελήθηκαν από τις παράνομες πρακτικές, θα απολέσουν αμέσως κέρδη τους από τις παράνομες πρακτικές (εταιρικά κέρδη, υψηλοί μισθοί, bonus στελεχών κλπ), κατά συνέπεια θα προστεθεί μία ακόμα ισχυρή αποτροπή στο να παρανομήσουν.

ΑΡΘΡΟ 8

ΑΜΟΙΒΗ ΣΤΟΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΝΤΑ ΩΣ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΟΥ ΠΡΟΣΤΙΜΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Με το άρθρο 8 δίνεται ισχυρό κίνητρο για κάποιον να καταγγείλει τις παράνομες πρακτικές του Δικαίου του Ανταγωνισμού. Αν ο καταγγέλλων είναι «θύμα του καρτέλ» θα έχει οικονομική ευχέρεια (αν το επιθυμεί) για να χρησιμοποιήσει το καλύτερο δικηγορικό γραφείο (το οποίο με αυτό το ενδεχόμενο θα αναλάβει εργολαβικά την υπόθεση). Είναι αυτονόητο ότι για να λάβει αμοιβή δεν θα αρκεί η απλή καταγγελία αλλά η συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού σε όλα τα στάδια της διαδικασίας (έως και το ΣτΕ) ώστε να αποκαλυφθούν οι παράνομες πρακτικές και να τιμωρηθούν οι παρανομούσες εταιρείες.

ΑΡΘΡΟ 9

ΚΑΛΥΨΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΑ

Με το άρθρο 9 προβλέπεται όπως τα Επιμελητήρια καλύπτουν τις δαπάνες νομικής υποστήριξης των μελών τους που επιθυμούν να προχωρήσουν σε καταγγελία στην Επιτροπή Ανταγωνισμού κατά εταιρειών που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού (N3959/2011). Τα έσοδα των Επιμελητηρίων είναι από τα μέλη τους και προσφέρονται ώστε να προστατεύονται τα συμφέροντα τους. Η κάλυψη της δαπάνης νομικής υποστήριξης με την χρήση εξειδικευμένων γραφείων θα διευκολύνει στα μέγιστα την μάχη κατά των καρτέλ και θα διακόψει από τις ισχυρές εταιρείες το πλεονέκτημα τους να έχουν απέναντί τους οικονομικά αδυνάτους επιχειρηματίες.

ΑΡΘΡΟ 10

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΕΣ ΤΩΝ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ

Με το άρθρο 10 τα Επιμελητήρια εξισώνονται σε σπουδαιότητα καταγγέλλοντος με τον Υπουργό Ανάπτυξης. Τα Επιμελητήρια είναι το φυσικό σπίτι των μικρών επιχειρήσεων που δέχονται τις καταχρηστικές πρακτικές των ισχυρών εταιρειών. Η δυνατότητα τους να ελέγξουν τις καταγγελίες και να τις παραπέμπουν στην Επιτροπή Ανταγωνισμού η οποία υποχρεωτικά θα τις εξετάσει κατά προτεραιότητα, θα βάλει ένα ακόμα εμπόδιο στις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 11

ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΣΤΑ ΠΟΙΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΑΠΟ ΕΜΜΕΣΑ ΖΗΜΙΩΘΕΝΤΕΣ

Με το άρθρο 12 δίνεται η δυνατότητα να αποφύγουν τις ποινικές τους ευθύνες τα φυσικά πρόσωπα που διευθύνουν τις εταιρείες που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ελεύθερου Ανταγωνισμού,

ειδικά στις περιπτώσεις που είναι δυσδιάκριτη η άμεση ζημία αυτών που θέλουν να στηρίξουν το ποινικό κατηγορητήριο.

ΑΡΘΡΟ 12

ΤΑΧΕΙΑ ΚΑΘΑΡΟΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΣΧΕΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΣΕ ΚΑΘΕ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Με το άρθρο 13 προκύπτει μηδενισμός απόλειας χρόνου για την τελική τιμωρία των εταιρειών που παραβίασαν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού.

ΑΡΘΡΟ 13

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΑ ΣΤΕΛΕΧΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Με το άρθρο 14 αποτρέπονται ενδεχόμενες προσπάθειες των εταιρειών που παραβίασαν ή παραβιάζουν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού να «συνεργαστούν» αθέμιτα με στελέχη της διωκτικής τους αρχής μέσω κάθε είδους διασυνδέσεων.

ΑΡΘΡΟ 14

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΘΥΜΑΤΩΝ ΑΝΤΙΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΩΝ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΩΝ

Με το άρθρο 15 επιτυγχάνεται ισχυρή αποτρεπτική διαδικασία των εταιρειών που παραβιάζουν το Δίκαιο του Ανταγωνισμού αφού θα γνωρίζουν ότι άμεσα θα αποζημιώσουν **πλήρως** όσους έπληξαν και μάλιστα με την στήριξη της Επιτροπής Ανταγωνισμού στην παροχή των οικονομικών στοιχείων.

ΑΡΘΡΟ 15

ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΩΝ ΑΛΥΣΙΔΩΝ ΣΟΥΠΕΡ ΜΑΡΚΕΤ ΝΑ ΔΙΑΘΕΣΟΥΝ ΤΟ 25% ΤΟΥ «ΡΑΦΙΟΥ» ΤΟΥΣ, ΧΩΡΙΣ ΧΡΗΜΑΤΙΚΟ ΑΝΤΑΛΛΑΓΜΑ (ΑΕΡΑ), ΣΕ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΝΗΚΟΥΝ ΣΤΙΣ ΙΣΧΥΡΕΣ ΤΗΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ.

Με το άρθρο 16 δίδεται η δυνατότητα στο Υπουργείο Ανάπτυξης να νομοθετήσει προσωρινά και έως διάστημα δύο ετών ρυθμίσεις ώστε να επιτευχθεί η αντιμετώπιση του αποκλεισμού προϊόντων από τα ράφια των μεγάλων αλυσίδων των υπεραγορών (Super Markets). Είναι γνωστό το γεγονός ότι για να μπει κάποιος παραγωγός στο ράφι των μεγάλων αλυσίδων Σούπερ Μαρκετ θα πρέπει να καταβάλει σημαντικά ποσά σαν «αέρα». Η είσοδος του επίσης εξαρτάται από το καθεστώς στην αγορά του συγκεκριμένου προϊόντος, δηλαδή αν οι εταιρείες που ελέγχουν το μεγάλο κομμάτι της αγοράς αυτής θα επιτρέψουν στην αλυσίδα Σούπερ Μάρκετ να δεχτεί και τον νέο ανταγωνιστή. Ο τρόπος αποτροπής εισόδου είναι πολύ απλό: έμμεσες ή άμεσες απειλές προς την αλυσίδα ότι θα «χαλάσουν» οι όροι συνεργασίας με τους δυνατούς. Μάλιστα από αυτές τις μεθόδους δεν ξεφεύγουν και μεγάλες εταιρείες-παραγωγοί οι οποίες αποφασίζουν να εισέλθουν σε νέα αγορά και βρίσκονται αντιμέτωπες με ήδη καθιερωμένες καταστάσεις.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση θα μπου «αναγκαστικά» στα ράφια των μεγάλων αλυσίδων νέοι παραγωγοί και θα ενταθεί ο ανταγωνισμός. Μπαίνοντας έλληνες παραγωγοί θα προσφέρουν περισσότερες θέσεις εργασίας. Η είσοδος νέων με χαμηλότερες τιμές θα εντείνει τον ανταγωνισμό και θα πέσουν οι τιμές και στις μεγάλες φίρμες.